

LUOMUVALVONTA

POIMINTOJA TUOTANTOEHDOSTA

Yleistä

- [Luomukasvintuotannon ehdot](#) on päivitetty 7.3.2024:
 - Päivitetyssä ohjeessa on huomattava määrä muutoksia. Ohjeen alussa on tiivistelmä muutoksista ohjeen luvuittain.
- [Luomusuunnitelmamalli](#) löytyy Ruokaviraston sivuilta
 - Mallipohjat luomutoimijoille
- **Kaikilla luomutiloilla tulee olla uuden luomuasetuksen vaatimusten mukainen luomusuunnitelma!!!**
- [Luomuviljelijäkirje](#) löytyy Ruokaviraston sivuilta
- -Viljelijäkirje on toimitettu ELY-keskuksesta joko sähköpostilla tai luomu-uutiskirjeellä kaikille luomutoimijoille, joiden sähköpostiosoite on ELY-keskuksen tiedossa

Luomutarkastuksista ja näytteenotosta

- Luomutarkastuksia tehdään ympäri vuoden
- Ylimääräisiä tarkastuksia tehdään 10 %:lle luomutiloista (maksuton)
- Ennalta ilmoittamatta tehdään 10 % kaikista tarkastuksista (pääosa ylimääräisistä tarkastuksista)
- Uusintatarkastuksia voidaan tehdä, jos on tarpeen tarkastaa jonkin tarkastuksella havaitun puutteen korjaaminen (maksullinen)
- Näytteitä otetaan kasvustoista ja varastoista n. 5 %:lta luomutoimijoista Ruokaviraston antamien ohjeiden mukaan (maksuton)

LUOMUKASVINTUOTANTO

LUOMUVALVONTA

Viljelykiertosuunnitelma 1/2

Luomusuunnitelman on sisällettävä viljelykiertosuunnitelma.

Viljelykiertosuunnitelma on tehtävä kirjallisesti ja se on pidettävä ajantasaisena. Siitä tulee ilmetä:

- viljelykierto tai -kierrot kasvilajeittain tai kasviryhmittäin (esim. viljakasvi, palkovilja, nurmi, palkokasvinurmi, viherlannoitus jne.), ja
- kasvulohkot, joille viljelykiertoa tai kiertoja sovelletaan.
- viljelykierron pituus, jonka jälkeen kierto alkaa alusta
- kasvulohkojen vaiheet (esim. tavanomainen, SV1, SV2 tai LUOMU).
- uusien ja siirtymävaiheessa olevien lohkojen osalta päivämäärä, mistä lukien toimija on kullakin lohkolla sitoutunut noudattamaan luomutuotantovaatimuksia (tieto voi olla kirjattuna myös luomusuunnitelmassa)

Viljelykiertosuunnitelma 2/2

- Viljelykiertosuunnitelma voi taulukkomuodon sijaan olla myös sanallinen
 - Sanallisessa suunnitelmassa jokaisen kierron (esim. kierto A, kierto B jne.) sisältö kuvataan
 - Esimerkiksi kierto A voisi olla nurmi x 1-2 – korsivilja tai palkovilja x 2 -3. (HUOM! palkovilja max. 2 vuotta peräkkäin)
 - Lisäksi on kuvattava, mistä vuodesta alkaen ja mille lohkoille eri kiertoja sovelletaan
 - Jos tilalla on useita viljelykiertoja ja/tai SV-lohkoja, taulukkomalli on selkeämpi ja nopeampi tarkastaa luomutarkastuksella

Viljelykiertovaatimukset peltokasvien viljelyssä

- Jokaisen lohkon kierrossa tulee olla vähintään **30 % palkokasveja pää- tai aluskasveina**
- Kierrossa tulee olla vähintään **yksi maan viljavuutta ylläpitävä kasvusto** (esim. nurmi) **pääkasvina ja** vähintään **50 %** maan viljavuutta parantavia kasveja **pää- tai alus/kerääjäkasveina**
- Lisäksi on noudatettava kasvinvuorottelua
 - Viljakasveja voi olla enintään **kolmena** vuotena peräkkäin kullakin lohkolla
 - **Palkoviljoja**, öljykasveja, perunaa sekä muita saman kasvisuvun yksivuotisia erikoiskasveja voi olla enintään **kahtena** vuotena peräkkäin kullakin lohkolla
 - Seoskasvusto peräkkäisyyslaskennassa: kasvilaji määritetään kasvilajin mukaan, jota on vähintään 50 % seoksesta (kylvösiemenen painosta mitattuna). Esim. seoskasvusto, jossa on viljakasveja väh. 50 % = vilja.
 - Itsekylväytyvät kasvilajit: kaksivuotiseen (esim. kumina) erikoiskasvilajiin ei sovelleta peräkkäisyysvuosien kahden vuoden enimmäismäärää
->esim. kuminaa voi olla useampia vuosia peräkkäin

Viljelykiertovaatimukset peltokasvien viljelyssä 1/2

- Palkokasvit ovat hernekasvien heimoon kuuluvia kasvilajeja. Niitä voi viljellä esim. seuraavasti:
 - Palkokasvien puhdaskasvustona
 - Suursiemenistien palkokasvien ja esim. korsiviljojen sekakasvustona, jossa palkokasvien siementen osuus on on **vähintään 50 % tai vähintään 50 kg/ha**
 - **Nurmiseoksina**, joissa pienisiemenisten palkokasvilajien siementen osuus on **vähintään 15 % ja vähintään 3 kg/ha** nurmea perustettaessa
 - Esim. Heinänsiemenseos 20 kg /ha: Timotei 65 %, nurminata 20 %, puna-apila 15 % (ja 3 kg/ ha)

Viljelykiertovaatimukset peltokasvien viljelyssä 2/2

- Maan viljavuutta ylläpitäviä kasvustoja (**viljavuuskasvustoja**)
 - Viljelykiertoon kuuluvat yksi- tai monivuotiset nurmet (myös siementuotanto nurmet)
 - Yksivuotinen viherlannoituskasvusto pääkasvina
 - Aluskasvit, jotka voivat olla nurmipalkokasveja tai muita nurmikasveja tai väli- tai kerääjäkasveja
 - Ympäristökorvauksen lohko-kohtaisen toimenpiteen mukaiset saneeraus- ja maanparannuskasvit
 - Runsaasti satotähteitä tuottavat kasvit (esim. keräkaali, pakasteherne) avomaanvihanneviljelykierrossa

Esimerkkejä viljelykierrosta 1/2

Esimerkki 1:

1. kevätilja, 2 kevätilja, 3. kevätilja+aluskasvi (timotei-apila), 4. timotei-apilanurmi, 5. timotei-apilanurmi

Palkokasvivuodet: $0+0+1+1+1 = 3/5 = 60\%$ (oltava väh. 30 %)

Viljavuuskasvustot: $0+0+1+1+1 = 3/5 = 60\%$ (oltava väh. 50 % ja väh. yksi vuosi pääkasvina)

Kierto täyttää vähimmäisvaatimukset sekä palko- että viljavuuskasvustojen osalta.

Esimerkki 2:

1. viherlannoituskasvusto (virnavaltainen), 2. kevätilja, 3. kevätilja+aluskasvi (timotei), 4. rypsi, 5. herne-vilja+aluskasvi (timotei-apila)

Palkokasvivuodet: $1+0+0+0+1 = 2/5 = 40\%$ (oltava väh. 30 %)

Viljavuuskasvustot: $1+0+1+0+1 = 3/5 = 60\%$ (oltava väh. 50 % ja väh. yksi vuosi pääkasvina)

Kierto täyttää vähimmäisvaatimukset sekä palko- että viljavuuskasvustojen osalta.

Esimerkkejä viljelykierrosta 2/2

Esimerkki 3:

1. kevätilja +aluskasvi (raiheinä-apila), 2 . kevätilja+aluskasvi (timotei-apila), 3. timotein siemennurmi, 4. timotein siemennurmi, 5. timotein siemennurmi

Palkokasvivuodet: $1+1+0+0+0 = 2/5 = 40\%$ (oltava väh. 30 %)

Viljavuuskasvustot: $1+1+1+1+1 = 5/5 = 100\%$ (oltava väh. 50 % ja väh. yksi vuosi pääkasvina)

Kierto täyttää vähimmäisvaatimukset sekä palko- että viljavuuskasvustojen osalta.

Kotipuutarhat

- Peltokasvien **viljelykiertoa ja viljavuuskasveja koskevia vaatimuksia** ei sovelleta luomuvalvontaan ilmoitettuihin **kotipuutarhoihin** eli
 - maa-alueisiin, joilla viljellään maataloustuotteita, jotka on tarkoitettu luomuviljelijän ja hänen talouteensa kuuluvien henkilöiden kulutukseen ja
 - joilta mahdollisesti myydään vain satunnaisia ylimääräiseksi jääneitä tuotteita

Aluskasvien merkitseminen Vipu-palvelussa

- Jos esim. viljan tai rypsin alle kylvetään aluskasveja, on tärkeää merkitä aluskasvit Vipussa (aluskasvit palkokasvilla/aluskasvit ei palkokasveja)
- Myös esim. timotein tai nurminadan siemenviljelylohkoilla aluskasvina olevan palkokasvin merkitseminen on tärkeää, koska aluskasvina oleva palkokasvipitoinen kasvusto (esim. valkoapilaa väh. 3 kg/ha) voidaan laskea palkokasvivuodeksi kierrossa

Maan viljavuuden ylläpito ja parantaminen nurmien viljelyssä

- Peltokasvien viljelykierron vähimmäisvaatimukset (palkokasvi- ja viljavuuskasvivaatimus) koskevat nurmia, joita **uudistetaan maata muokkaamalla** tai joiden kierrossa nurmikasvien lisäksi viljellään yksi- tai kaksivuotisia kasvilajeja
- Viljelykiertovaatimus **ei** koske sellaisia nurmialoja, joita luomusuunnitelman mukaan pidetään jatkuvasti nurmella esim. suojavyöhykenurmet, pysyvät laidunnurmet ja muut pitkäaikaiset nurmet (esim. ruokohelpi)
 - Luomusuunnitelmaan on kuvattava tuotannon tavoitteet ja niiden mukaiset hoitotoimenpiteet kuten täydennyskylvöjen siemenmäärä, sadon käyttö, kasvinsuojelutoimenpiteet (esimerkiksi puhdistusniitot) ja toimenpiteiden ajankohdat

Maan viljavuuden ylläpito ja parantaminen monivuotisten kasvien viljelyssä (esim. herukat)

- Monivuotisten kasveja viljeltäessä (esim. omena, herukka, mansikka, raparperi, pensasmustikka) on maaperän hedelmällisyyttä ja biologista aktiivisuutta ylläpidettävä ja parannettava viljelemällä viherlannoituskasveja, palkokasveja ja muita monimuotoisuutta edistäviä kasveja esim. nurmea rivien väleissä
- Kuvaa monivuotisten kasvustojen hoitotoimenpiteet luomusuunnitelmassa

Laajaperäisyys selvitys: Max 5 vuotta vanha

Vähimmäisetäisyys tavanomaiseen lohkoon 1 metri

Lisäysaineisto 1/4

- Ensisijaisesti käytetään luonnonmukaisesti tuotettua tai siirtymävaiheen lisäysaineistoa eli siemeniä, taimia ja kasvullista lisäysaineistoa
- [Lisäysaineistorekisteristä](#) löydät ne lajit ja lajikkeet, joita on luomuna saatavilla
- [Kansallinen luettelo](#) julkaistiin tammikuun lopulla (voimassa 1.2.2024 -31.1.2025)
 - Luettelo lisäysaineistoista, joita on saatavilla Suomen markkinoilla riittävästi luomuna ja/tai siirtymävaiheen tuotteena
 - Vuonna 2024 luettelossa rehuherne (josta puidaan sato), syysruis, syysrypsi, syysvehnä, puna-apila, ruokonata ja timotei
 - Luettelossa olevalle lajeille ja **lajikkeille ei voi saada lupaa** käyttää tavanomaista lisäysaineistoa (Poikkeus: lisäysaineiston tuotantoa, tutkimusta, pienimuotoisia kenttäkokeita, lajikkeiden suojelua tai tuoteinnovointia varten voi saada luvan
 - Luettelosta voidaan poistaa laji tai lajike, jos todetaan, että siementä ei ole riittävästi saatavilla

Lisäysaineisto 2/4

• Ruokaviraston yleinen lupa

- Annetaan vähintään **kerran vuodessa** (31.1.) ja se löytyy Ruokavirasto nettisivuilta. Siellä on myös kooste yleisten lupien voimassaoloajoista.
- Luvasta ei poisteta yhtään lajia vuoden aikana, mutta sinne voidaan lisätä lajeja kesken vuoden (uusi päätös)
- Yleisen luvan tulee olla voimassa joko lisäysaineiston hankintahetkellä tai kylvön aikaan
- Varmenna hankinta-ajankohta esim. tilausvahvistuksella, kuormakirjalla tai laskulla
- Yleisellä luvalla käytetystä lisäysaineistosta tulee pitää kirjanpitoa
- Tee sähköinen ilmoitus kalenterivuoden 2023 aikana yleisellä luvalla käyttämästäsi lisäysaineistosta **31.5.2024 mennessä**
(ilmoituslomakkeet löytyy samasta linkistä, kuin yleinen lupa)

Lisäysaineisto 3/4

- **Eräkohtainen (viljelijäkohtainen) lupa** käyttää tavanomaista lisäysaineistoa voidaan myöntää siemenille, siemenperunalle, sipulin pikkuistukkeille, kasvulliselle lisäysaineistolle (esim. rönsyt ja pistokkaat) ja uuden lisäysaineiston tuottamiseen (esim. siementuotanto omaa käyttöä varten ja emokasvit).
 - Viljely-/satotaimille (esim. mansikan paakkutaimet) **ei voi lupaa saada**
 - Kevätkylvöisten lajien osalta lupa on **haettava viim. 1.5** (jos hakemus myöhästyy: oltava perustelu)
 - Lupa on haettava ja myönnettävä ennen kylvöä ja se on voimassa vain **yhden kasvukauden**
 - Lupa haetaan lomakkeella 9c tai sähköisessä Touko-asiointipalvelussa (touko.ruokavirasto.fi)
 - Tilalla vuoden 2021 jälkeen tuotettu SV1- siemen on tavanomaista siementä ja sille tulee hakea lupa ennen käyttöä
 - Peittaamattomalle kantasiemenelle sertifioitua siementuotantoa varten on voimassa oleva yleinen lupa 31.1.2025 saakka
 - Tarkista luvan voimassaolo ennen siementen hankintaa

Lisäysaineisto 4/4

- **Ylivuotisille tavanomaisille siemenille ja ylivuotisten siemenseosten tavanomaisille lajeille**, on haettava eräkohtainen lupa ELY-keskukselta, elleivät tavanomaiset lajit/lajikkeet ole 1.2.2024 julkaistussa Ruokaviraston yleisessä luvassa
- Ylivuotisen siemenseoksen tavanomaisille lajeille voi hakea ELY-keskuksesta eräkohtaista **jatkolupaa**, mikäli siemenseoserä on alun perin hankittu yhden kasvukauden tarvetta varten
 - **Lupa pitää hakea**, vaikka tavanomaista siementä olisi vain vähäinen määrä seoksessa
 - Luvan perusteluna riittää ylivuotinen seos
- Jos tavanomainen siemen on hankittu edellisen vuoden puolella seuraavaa kasvukautta varten ja laji on silloin ollut yleisessä luvassa, mutta se ei ole yleisessä luvassa 1.2 -> **lajille tulee hakea viljelijäkohtainen lupa**
- Teinitaimikäytäntö on poistunut uuden EU-asetuksen soveltamisen myötä

Siirtymävaiheen aloittaminen alusta

- Lohkon siirtymävaiheen voi aloittaa uudelleen alusta, mikä mahdollistaa monivuotisten, erityisesti puuvartisten kasvien tavanomaisten taimien käytön (esim. herukat, vadelma)
 - Siirtymäaika on normaali eli **vähintään kolme vuotta**
 - Asiasta on tehtävä ilmoitus ELY-keskukselle
- Täydennysistutus on tehtävä luomu- tai siirtymävaiheen taimia käyttäen

Heinänsiemenseokset

- Jos nurmisiemenseoksessa on **alle 70 % luomu/SV-siementä** ei vakuustodistuksessa saa olla mitään luomumerkintää
 - Pyydettävä myyjältä/ pakkaajalta, erillinen kirjallinen selvitys (esim. seosraportin kopio), mitkä seoksen lajit ja lajikkeet ovat luomu- tai siirtymävaiheen siementä
 - Jos seoksissa on **yli 70 % luomusiementä**, luomu/SV-siemenen kohdalla on merkintä vakuustodistuksessa
- Seoksissa oleville tavanomaisille lajeille **on aina oltava lupa** (Ruokaviraston yleinen lupa tai ELY-keskuksen myöntämä eräkohtainen lupa)

Siemenseokset (heinäsiemen)

Seosraportin kopio hyvä tapa osoittaa komponentin luomualkuperä, kun luomu/sv-osuus alle 70 %

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

1 (1)

SEOSRAPORTTI

07.04.2022

2022-020596

1308-21072

Kasvilaji	Kasvilajike	Kauppaerän tunnus	Näytenumero	Sekoitusuhde %	Määrä kg	Itävyys %	Puhtaus %	Muut lajit %	Itävyyden valm.pvm	SLK	
Ruokonata	Retu	FI1361-21221	E20-0078608UP 20		120	95	99,9	0	28.9.2020	C	
lajikohtainen:	Ruokonata		20		120	95	99,90	0,00			
Timotei	Nuutti	FI1308-21037	E22-0032390	30	180	95	99,9	hiukan	6.4.2022	C	Luomu
Timotei	Dorothy	1308-21018	E22-0029680	30	180	97	100,0	hiukan	30.3.2022	C	
lajikohtainen:	Timotei		60		360	96	99,95	hiukan			
Puna-apila	Perttuli	FI890-21728	E22-0026178	20	120	80	98,3	1,20	18.3.2022	APK	Luomu
lajikohtainen:	Puna-apila		20		120	80	98,30	1,20			
		koko seos		100	600	93	99,6	0,2			

- Nyrkkisääntö: LUOMU-lisäysaineiston siirtymäaikavaatimukset ovat samat kuin elintarvikkeilla ja rehuilla
- Yksivuotisilla kasveilla (esim. vilja) ja kaksivuotisilla kasveilla (esim. kumina) siirtymäaika on **24 kk ennen kylvöä**, eli vasta **luomuvaiheessa olevalle peltolohkole kylvetty ja siitä puitu sato on luomusiementä**
- **Nurmikasvien siementuotannossa (esim. apila ja timotei)** siirtymäaika on **24 kk ennen sadonkorjuuta**. Tämän lisäksi tavanomaista kantasiementä käytettäessä on luomuvaatimuksia noudatettava vähintään **yhden sukupolven ajan kahden kasvukauden ajan** eli esim. monivuotinen siemennurmi perustetaan luomu- tai SV2-peltoon suojaviljaan kylvämällä-> seuraavan vuoden siemensato on LUOMUa

Luomu-lisäysaineiston tuottaminen 2/2

- Tavanomaisessa tuotannossa olevan nurmisiemenkasvuston voi siirtää luomusiementuotantoon; ->toisena siirtymävaihevuonna siemensato on siirtymävaiheen siementä ja kolmantena vuonna luomusiementä

Lisäysaineiston tuotanto siirtymävaiheen tuotteena

- Lohkon siirtymäaika lisäysaineiston tuotannossa on vähintään 12 kk ennen sadonkorjuuta kaikilla kasvilajeilla

Uuden lohkon ilmoittaminen luomuvalvontaan ja siirtymävaihe 1/2

- Uudet hallintaan tulevat lohkot tulee ilmoittaa ELY-keskukselle
 - Ilmoitukseksi riittää lohkojen ilmoittaminen tukihakemuksessa, jos lohkojen **siirtymävaihe alkaa 1.5**
 - Jos lohkon siirtymävaihe alkaa jonakin muuna ajankohtana, on lohkon tiedot ja **siirtymävaiheen alkamispäivä** ilmoitettava ELY-keskukselle erillisellä ilmoituksella (esim. sähköposti)
- Lohkon siirtymävaiheen kesto, että sato on luomua
 - Yksivuotiset kasvit, kuten esim. viljat → **vähintään 24 kk ennen kylvöä**
 - **Monivuotisilla** nurmi- ja rehukasveilla → **vähintään 24 kk ennen sadonkorjuuta**
 - Muut monivuotiset kasvit (esim. herukat) → **vähintään 36 kk ennen sadonkorjuuta**

Uuden lohkon ilmoittaminen luomuvalvontaan ja siirtymävaihe 2/2

- Huom! Lohkon siirtyminen voi alkaa aikaisintaan hallintaan tulopäivästä
- Jos haluat, että lohkon siirtymisen alkamispäivä on aikaisempi, kuin hallintaan tulopäivä, on sinun mahdollista hakea lohkolle siirtymäajan lyhentämistä
- Luomuun siirtyvien lohkojen osalta pitää olla **kirjattuna muistiinpanoihin** (esim. luomusuunnitelma, lohkokortti, viljelykiertosuunnitelma) jokaisen lohkon **siirtymisen alkamispäivä ja päättymispäivämäärä**
 - **Esimerkki. Luomusuunnitelmaan kirjataan:** Lohkon siirtymävaihe ensimmäisenä vuonna alkaa 1. toukokuuta, ellei lohko kohtaiseen viljelykiertosuunnitelmaan ole erikseen muuta kirjattu. Näiden lohkojen osalta siirtymävaihe päättyy kahden vuoden kuluttua eli 30. huhtikuuta

Siirtymävaiheen lyhentäminen

- **”Tukivalvottu ala”** eli lohko on ollut jonkun tukihakemuksessa
 - Aika, jolloin lohkolla ei ole käytetty luomussa kiellettyjä tuotantopanoksia, voidaan huomioida täysimääräisesti siirtymäaikaa lyhentävänä aikana
 - Hakemuksen (9d) liitteeksi lohkokorttien kopiot **kahdelta** aikaisemmalta vuodelta
- **”Muu luomukelpoinen ala”**: Esim. raiviot ja metsä- ja luonnonlaitumet
 - Hakemuksen liitteeksi asiakirjat, jotka osoittavat, että alueita ei ole käsitelty luomussa kielletyillä aineilla **vähintään kolmeen** vuoteen (esim. maaseutusihteerin lausunto).
 - **Edellyttää tarkastusta paikan päällä**
 - Hakemus (luomuvalvontalomake 9d) siirtymävaiheen lyhentämisestä kannattaa tehdä hyvissä ajoin, mielellään alkuvuodesta, että lohkojen tarkastaminen voidaan yhdistää vuosittaiseen tuotantotarkastuskäyntiin
- Siirtymävaiheen lyhennystä ei tarvitse hakea (ala hyväksytään suoraan luomuun)
 - Jos olemassa olevaa peruslohkon muotoa parannetaan **enintään 0,5 ha ja 5 % lohkon alasta** sekä pinta-alan muutos ilmoitetaan tukihakemuksella

Jalostamattomien tuotteiden valmistus

- Toimija kuuluu ELY-keskuksen valvontaan ja toimintaa valvotaan alkutuotannon valvontojen yhteydessä (lomake 4d)
- ”Jalostamattomilla tuotteilla” tarkoitetaan elintarvikkeita, jotka eivät ole läpikäyneet jalostamiskäsittelyä. Tähän kuuluvat tuotteet, jotka on jaettu, ositettu, annosteltu, viipaloitu, leikattu luuttomiksi, jauhettu massaksi, nyljetty, murskattu, leikattu, puhdistettu, siistitty, kuorittu, jauhettu jauheeksi, jäähdytetty, jäädytetty, pakastettu tai sulatettu sekä viljan, yrttien ja sienten kuivaaminen
- Jalostettujen tuotteiden valmistus kuuluu Ruokaviraston valvontaan
 - esim. hillot, pastöroidut mehut, pakastekuivatut marjat

Tuotantopaikka –merkintä

- **Suomen maataloudesta-merkintää** on ollut **pakollista** käyttää **1.1.2023** alkaen valmistettavissa erissä
- Ennen 31.12.2022 valmistetut erät/varastot saa myydä loppuun, vaikka niissä olisi merkintä Tuotettu Suomessa

Alihankinta

- Kopio alihankintasopimuksesta tulee toimittaa ELY-keskukselle aina, kun tulee uusia alihankkijoita

Luomusertifikaatti

- Sertifikaatit löytyvät [Traces-järjestelmän hakupalvelusta](#)
- Sertifikaattiin tulee sama nimi, kuin mikä on esitäytetyssä tarkastuskertomuksessa ja samaa nimeä tulisi käyttää myös tuotteiden markkinoinnissa ja pakattujen tuotteiden etiketeissä

Mistä sertifiikaatin voi tulostaa? (View)

Toimijan luomusertifikaatti

Hae:

pohjois-karjalan siemen

Hae

Tarkennettu haku ▶

Showing 1 / 1 results.

Reference	Operator	Toimivaltainen viranomainen tai tarkastuslaitos / tarkastusviranomainen	Toiminnot	Tuotteiden luokat	Issued on ↓↑	Expires on	
FI-EKO-201.246-0001081.2023.002	POHJOIS-KARJALAN SIEMEN OY POHJOIS-KARJALAN SIEMEN OY KAATAMONTIE 32B, 83330 KAATAMO, FINLAND 83330 Kaatamo 🇫🇮 Suomi Toimii	Ruokavirasto	Valmistus	(a) - Jalostamattomat kasvit ja kasvituotteet, mukaan lukien siemenet ja muu kasvien lisäysaineisto	18/10/2023 14:11 +02:00 CEST	31/12/2024	View ▼ PDF-todistus Digitally signed PDF

Luomuvalvonnan maksut

- Luomutarkastuksen perusmaksu
 - 185 € tiloilla, joilla on alle 120 ha peltoa ja vain kasvintuotanto luomuvalvonnan piirissä tai ns. perusmallin mukainen luomukeruualue
 - 340 € muilla toimijoilla (eläin, keruu, valmistustoiminta)
- Luomutarkastukset tuntihinta on 152 €/h ja **se laskutetaan alkavalta 30 minuutilta**
 - esim. tarkastusaika on 1 tunti 20 minuuttia → laskutus $1,5 \times 152 \text{ €} = 228\text{€} +$ perusmaksu
- Siemenluvut
 - Paperilomakkeella/ sähköpostilla 46 € (1-5 lajia/lajiketta) ja 93 € (yli 5 lajia/lajiketta)
 - Touko-asiointipalvelusta 23 € (1-5 lajia/lajiketta) ja 46 € (yli 5 lajia/lajiketta)
- Siirtymävaiheen lyhennyksen käsittelymaksu on 93€/h
- Eläinluvut 93 € (mm. nupoutus, sarvien poisto, tavanomaisen jalostuseläimen hankinta)

LUOMUELÄINTUOTANTO

LUOMUVALVONTA

- **EU:n uusi luomuasetus** (soveltaminen alkoi 1.1.2022), **tutustu tuotantoehtoihin**
- [Luomueläintuotannon tuotantoehdot](#)
- **Varmista, että käytössäsi on viimeisin versio Eläintuotannon ehdoista!**

Luomueläintuotanto 1/5

- Asetuksen (EU) 2021/1165 muutos sallii jatkossa tavanomaisen **propyleeniglykolin, kalsiumkloridin ja leväöljyn** käytön rehuaineena
 - **Kalsiumkloridia** voidaan käyttää **poikimahalvauksen ja veren alentuneen kalsiumpitoisuuden aiheuttaman riskin vähentämiseen lypsylehmillä**
 - **Propyleeniglykolia** voidaan antaa **ketoosivaaran vähentämiseen lypsylehmille, uuhille ja kutuille**
- Uusia sallittuja hivenaineita ovat rautakelaatti ja -dekstraani, kuparikelaatti, mangaanikelaatit, sinkkikelaatti ja seleenihiiva
- Rautadekstraania voidaan antaa porsaille syntymän jälkeen riittämättömien rautavarastojen täydentämiseen
- Kalsiumpropionaattia ja rauta(II)fumaraattia ei saa enää käyttää
- **POIKKEUS: Kalsiumpropionaattia sisältävät valmisteet, jotka ovat olleet 29.11.2023 luomutilan tai kaupan varastossa, saa käyttää**
- **Käytöstä siis poistuu toimintamalli**, jossa eläinlääkäri laati tilalle listan poikimahalvauksen, laidunhalvauksen ja ketoosin hoitoon tarkoitetuista valmisteista ja lista liitettiin osaksi eläintenhoitosuunnitelmaa

->Täydennysrehulomake on poistunut käytöstä

Luomueläintuotanto 2/5

- **Täydennysrehut** (esim. kivennäiset)
 - Luomueläimille käytettävien täydennysrehujen tulee muiden rehujen tavoin olla luomuasetuksen mukaisia. -> **rehuaineiden** tulee olla **luonnonmukaisesti tuotettuja** tai löytyä rehuaineiden luomun täytäntöönpanoasetuksen **liitteestä 3**
 - Kivennäisiä ostaessa kannattaa aina tarkistaa, että tuoteselosteessa on luomumerkintä
 - Toimijan ei tarvitse itse selvittää **kotimaisista** rehuista, onko tuotteessa olevat komponentit luomuun kelpoisia, vaan hän voi luottaa tuoteselosteen tekstiin ja sen luomuun soveltuvuus merkintään.
- **Nuoren eläimen ruokinta**
 - Luomun pääsääntö nuoren eläimen ruokinnassa → Emän maitoa luomunaudoilla 90 pv, luomulampailla 45 pv
 - **Hätätilanteissa** (mm. emo kuolee tai hylkää jälkeläisen), voidaan vasikalle antaa tavanomaista maitoa tai juomarehua, ternimaitotehostetta → eläin menettää luomukelpoisuuden (juoton lopettamisen jälkeen alkaa SV, naudat 12 kk, lampaat 6 kk)
 - Luomutilalla voi olla pakastimessa myös tavanomaista ternimaitoa ja varastossa ternimaitokorviketta / -tehostetta hätätilanteita varten (jos käytetään->SV)

Luomueläintuotanto 3/5

- **Nautojen ja lampaiden laidunnus**
 - Laidunkaudella kaikki eläimet päivittäin laitumella, kun olosuhteet sen sallivat
 - **Poikkeus:** yli vuoden ikäisillä sonneilla riittää ulkotarha tai jaloittelualueet, mutta edellyttää päivittäistä ulkoilua talviaikaan, alle 3 kk vasikat ja sairaat eläimet
 - ESIM. Keskisessä Suomessa normaali **yhtäjaksoinen** laidunkausi on noin 3,5 kk ja pidennetty laidunkausi **vähintään 4 kk**
 - Mikäli eläin on laidunkaudella sisällä **tuotantoehtojen vastaisesti**, on asiasta tehtävä ilmoitus perusteluineen ELY-keskukseen mahdollisimman pian. (Esim. teuraskyydin viivästyminen)
- **Rehuomavaraisuus 1.1.2024 alkaen kasvinsyöjillä**
 - Kasvinsyöjillä (naudat, lampaat, vuohet ja hevoset) **vähintään 70 prosenttia rehusta** (60 % vuonna 2023) on tuotettava itse tilalla tai yhteistyössä muiden alueen luomutilojen tai rehualan toimijoiden kanssa

- **Laskelma SV1- tai SV2-rehujen käytöstä ja karkearehu-väkirehu suhteesta**
 - Mikäli käytössäsi on SV1- tai SV2-rehua, valmistaudu esittämään tarkastajalle laskelma rehujen **käyttöprosentteista** samoin kuin laskelma, josta käy ilmi **väkirehu-karkearehusuhde eläinryhmittäin**. Valmiit laskelmat nopeuttavat tarkastusta ja alentavat siten tarkastuksen hintaa.
- SV1 -rehua omalta tilalta enintään 20 %. SV2-rehua 25 %, jos kaikki SV2-rehu omalta tilalta, niin 100 %
- **Tavanomaista nestemäistä melassia** saa olla enintään 1 % rehuannoksesta (jos valmistettu ilman kemiallisia liuottimia, eikä saatavissa luomuna)
- **Ota talteen** kaikkien ostorehujen (esim. kivennäiset, vitamiinit, täydennysrehut), säilöntäaineiden ja tuotantotilojen puhdistus- ja desinfiointiaineiden **tuoteselosteet** tarkastusta varten. Jos tuoteselostetta ei voi irrottaa, ota kuva tuoteselosteesta.

Luomueläintuotanto 5/5

- Hae **nupoutuslupa (7a)** ennen toimenpidettä, jos sinulle ei jo ole voimassa olevaa lupaa
- **Sarvien poistoon** tulee hakea **eläinkohtainen lupa (7b)** ELY-keskuksesta **ennen** toimenpidettä
- **Tavanomaisten jalostuseläinten hankinta** (luvut 4 tai 5)
 - Kaikkien tavanomaisten jalostuseläinten hankintaan on haettava lupa ELY-keskuksesta (paitsi alkuperäisrodut, voivat olla poikineita)
 - Poikimattomia naaraspuolisia jalostuseläimiä voi hankkia enintään 10 % täysikasvuisten nautaeläinten määrästä, enintään 20 % täysikasvuisten lammas- tai vuohieläinten määrästä (lupa 4)
 - Täysikasvuiset siitosurokset (lupa 4)
 - Ennen luvan hakemista tarkista [Ruokaviraston luomueläinrekisteri](#) Jos siellä ei ole sopivaa eläintä, voit hakea lupaa tavanomaiselle eläimelle. Perustele asia hakemukseen (jalostusarvo, rotu, indeksit ym.)

Eläinten myynti ja osto

- Kun myyt tai ostat luomueläimiä, varmistu, että eläintä seuraa aina voimassa oleva luomusertifikaatti ja saateasiakirja/vaatimuksenmukaisuusvakuutus
- Myytäessä eläin on joko luomu tai tavanomainen, ei koskaan siirtymävaiheessa
 - Eläimen luomuhoidtoaika voidaan ottaa huomioon, kun lasketaan $\frac{3}{4}$ luomuhoidtoa eläimen elämästä

Hoitokerta

- Tulee **vain lääkevalmisteiden** käytöstä (myös eläinlääkkeeksi luokiteltavat vitamiini- ja hivenainevalmisteet)
- **Poikkeus:** loislääkitykset, rokotteet ja pakolliset taudinhävittämishjelmiin kuuluvat lääkitykset-> ei hoitokertaa

Vähintään 48 h varoaika

- Nolla varoaikaisissa lääkkeissä
- Muutoin kaksinkertainen varoaika
- **Poikkeus:** rokotteet, eläinlääkkeeksi luokiteltavat vitamiini- ja hivenainevalmisteet ja homeopaattiset valmisteet-> ei 48 h varoaikaa
- Ruokaviraston sivuilla **eläintuotannon ehdoissa kohdassa 7.3 on taulukko**, jossa on esimerkkejä luomuvaroaikojen asettamisesta, kun valmisteiden myyntiluvassa on varoaikana nolla vuorokautta

Euroopan unionin
osarahoittama

Luomuvalvonnan asiantuntijoiden yhteystiedot

Etelä-Savon ELY:

luomu.ymparistosopimus.etela-savo@ely-keskus.fi

- Anne Manninen +358 50 414 0791
- Hillevi Teittinen +358 50 351 2155

Pohjois-Savon ELY:

luomu.pohjois-savo@ely-keskus.fi

- Anni Markkanen 02950 16605

Pohjois-Karjalan ELY:

merja.ignatius@ely-keskus.fi

- Merja Ignatius 02950 26054

taru.hjalmarsson@ely-keskus.fi

- Taru Hjalmarsson 02950 26071

Kiitos!

